

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Vi viser til Deres brev av 12.01.2017, ref. 2017/326-542.1, vår søknad av 13.02.2017 og 08.03.2019 og Deres e-post av 13.03.2019

Søknad kompostering skjellavfall - Tilleggsopplysninger

Viser til tidligere saksgang med sikte på å etablere kompostanlegg på Kråknesmyra 750 m unna pakkeanlegget. 12.02.19 hadde vi infomøte for berørte naboer. Her ble det foreslått å heller etablere kompostanlegget på Ålmo, 13,2 km unna pakkeanlegget. Vi tenker her på området med nedgravde søppelfyllmasser øst for Fosen Renovasjon, se vedlegg. Her blir det enklere og rimeligere å etablere fast dekke i og med at vi slipper å fjerne store myrmasser.

1. Snadder og Snaskum AS, Kvithyllveien 199, 7100 RISSA er søker.
2. Virksomheten skal foregå på Ålmo Næringsområde gbnr. 78/34, ca 10 da, viser til plankart. Vi tenker da på området mellom Fosen Renovasjon og Moholt Transport & Maskin AS. Grunneier er Indre Fosen Kommune. Geir Jonny Sæther, Kirsten Rokset og Knut Byberg og Karstein Våbenø har eiendommer som grenser inntil.
3. Området er regulert til næringsformål. Det er laget div utredninger fordi det har vært vurdert å bruke området som brannøvelsesområde. I denne forbindelse er det utført prøvegravinger og laget rapporter. Info om dette sendes i egen e-post.
4. Det planlegges rankekompostering for å produsere kompost og jordprodukter av blåskjellavfall. Vi kommer hovedsakelig til å ta i bruk arealet mot Moholt Maskin, 4 - 5 da. Det resterende arealet, ca 4 da. mot Fosen Renovasjon, vil kun fungere som reserveareal (lagerplass for ferdig kompost som skal ettermodnes). Det blir da snakk om hyppig rankevending (2-4 g/uke) den første mnd. Denne aktiviteten må foregå på fast dekke. I Canada foregikk dette på hardpakka grus/pukk. Vi er skeptisk på om asfalt er velegnet pga varmen som utvikler seg under varmkomposteringen. I tilfelle vi må ha betong som underlag, så må den støpes i flater ca 5 x 5 m for å unngå sprekkdannelse pga setninger i underlaget (se under pkt. 9).

Deretter vil komposten stå og modne seg i ranker 7 – 8 mnd. Målsettinga er å oppnå et ettertraktet jordprodukt pakket i forbrukervennlige sekker. Markedssituasjonen ser lys ut m.a. fordi det nå legges begrensinger på bruk av myrortv til dette formål. Om siste del av prosessen (jordpakking i jordsekker) skal foregå på området eller settes bort til andre aktører i nærområdet er under utredning.

5. Komposten består av 49 % blåskjellavfall, 25 % bark og 25 % trefiberslam og 1 % hønsegjødsel. Bark og trefiberslam kommer hovedsakelig ifra MM Karton FollaCell i Follafoss, 1 lass bark fra Moelven i Namsos i vinter er eneste unntak. Vi vurderer å ta i bruk hageavfall (kvist) som Fosen Renovasjon håndterer på Ålmo i samme område videre framover istedet for trefiberslam og også kanskje bark. Varmebehandligna, min 55 grader i min 4 uker, av hageavfallet vil minimere muligheten for å spre eventuelle sykdommer og fremmede arter som kan følge med hageavfallet.

I tillegg bruker vi ca 1 % hønsegjødsel i komposten. Den hentes ifra Heges høner på Overskott mellom Rissa og Stadsbygd. Hønsegjødselen er lettest å handtere som ferskvare (klumper seg sammen ved lagring). Det vil derfor ikke bli stort lagerbehov for hønsegjødsel.

6. Det vil bli benyttet drivstoff til traktor/hjullaster til handtering av komposten. Det er ikke planlagt noen ekstra lagerplass for drivstoff (diesel). Dersom vi kommer i gang med pakking av jordsekker på stedet, blir det bruk for strøm/elektrisitet til dette. Det vurderes her å benytte ma eksisterende bygningsmasse hos Moholt Transport & Maskin AS som ligger kloss inntil, se kart.
7. Anlegget vil avgi noe gass og sigevann. Det vil bli bare små mengder av sigevann, mesteparten av sjøvannet vil sige ut på Kvithyll slik at kompostmassen vil være omtrent dryppfritt når det ankommer Ålmo. Det vil derfor være nedbørsforholdene som vil avgjøre mengden sigevann. Denne nedbøren vil være en nødvendig forutsetning for å få redusert konduktivitetsverdiene/ledningsevnen, saltinnholdet på kompostjorda som blir produsert.

Det vil ikke bli støy av området utover det som vil bli av lastebiler som kommer til og fra og traktor/hjullaster som brukes til kompostvending mm. Det er ikke planlagt å starte vasking/vedlikehold/reparasjoner av maskiner/utstyr/traktor, hjullaster på området. Det er heller ikke planlagt å etablere noe eget tanklager av diesel/drivstoff på området.

8. Sigevannet vil ikke påvirke miljøet negativt. Det vil være ganske likt sigevann for øvrig fra nærliggende landbruksvirksomhet. Blåskjellkomposten blir jo mer og mer som god matjord etter hvert som den modnes og det vil derfor være nærliggende å sammenligne med sigevann fra jorddunger.

Om skjellavfallet blir liggende å råtne uten tilleggsstoffer vil det avgi illeluktende gasser. Komposteringsprosessen vil avgi mer velduftende gasser som ikke vil påvirke miljøet nevneverdig.

Det vil komme mest gasser når det blir foretatt kompostvending. I løpet av de siste 14 – 15 mnd med kompostering på Kvithyllveien har det ikke blitt klaget mye over sjenerende lukt. Her er det trafikk av både gående, syklende og kjørende trafikanter

kloss inntil. Tvert imot har folk blitt positivt overrasket av hvor lite vond lukt det har blitt. I utgangspunktet er det jo heller ikke uvanlig med sjenerende lukt på en avfallsplass som dette er.

9. Området som virksomheten skal foregå på, består for det meste av nedlagt fyllmasse. Jeg viser til reguleringsplanen og til Miljøteknisk Undersøkelse fra Asplan Viak fra 10.01.2013. Den forteller at det ble hentet grus herfra i tidsperioden før 1992. Disse forteller at området ble brukt til avfallsfylling for usortert avfall i tidsrommet 1973 – 1998. Flere prøvegravinger er utført og senest i 2012. består av fyllmasse med tykkelse fra over 5 m ned til 1 m. Dette er dekket til med et topplag med tykkelse fra 0,7 m til 4,2 m bestående av sand, grus og leire. Viser til Cowi sin rapport nr. 139219 av 04.03.2013. Den forteller ma. at området vil ha setninger på inntil 8 % av opprinnelig avfallshøyde i tidsrommet 2013 – 2042.

Bekken som går gjennom området har i dag bra vannkvalitet før den passerer området. Etter at bekken har passert området blir den sterkt synlig forurenset av sigevannet fra de nedgravde søppelmassene. Meningen var at vannet skulle passere nyoppført renseanlegg og bli ført videre i rør til utslippspunkt utafor Kvithyll sammen med den øvrige Rissakloakken, se kartskisse. Men dette renseanlegget er ikke satt i drift, noe som fører til at Fagerlibekken i dag er et lite trivelig syn. Jeg har påpekt forholdet og anmodet Indre Fosen Kommune om å ordne opp i dette, viser til e-post med bilde av 08.03.2019.

Veien til renseanlegget utgjør et vannskille, vannet på sørvestsida av veien (minimal vannføring) blir ført til renseanlegget, mens vannet på motsatt side av veien, Fagerlibekken, fortsetter til Nordmodalen uten å gå gjennom renseanlegget. Indre Kommune ønsker ikke at sigevannet fra blåskjellkomposten skal gå gjennom dette renseanlegget. Derfor vil vi søke om å samle sigevannet fra blåskjellkomposten i oppsamlingskum til avfiltrering og deretter ut i Fagerlibekken. Denne kummen må dimensjoneres med rørdimensjoner for å ta unna mengden med sigevann som kan oppstå i en flomsituasjon. Arealet må også planeres slik at det ikke danner seg dammer inne på området.

Mesteparten av komposteringsaktiviteten vil derfor foregå på nordøstsida av veien til renseanlegget, altså i området mot Moholt. Arealet mot Fosen Renovasjon vil fungere som reserveareal for kompost som skal ettermodnes dersom det blir plassproblem.

Dersom det i ettertid vil være ønskelig å få dette sigevannet over i renseanlegget, så vil det være en forholdsvis enkel affære å utføre.

Fagerlibekken har i vannføring. Den går i rør gjennom Moholt sitt område og fortsetter som åpen bekk videre nedover Modalen til Botten, viser til kartskisser.

10. Fosen Renovasjon, Moholt Transport & Maskin AS, Geir Sæther, Kirsten Rokset/Knut Byberg og Karstein Våbenø er de nærmeste naboene som bør varsles.
11. Komposten vil bli enten solgt i bulk/løsvekt uten ekstra behandling eller noen form for utsortering av noe avfall. Dersom det blir jordpakking i sekker, vil komposten i pakkeoperasjonen passere ei maskinlinje som sorterer ut partikler større enn 12 mm. Større partikler fra skjellavfallet og tilleggsstoffene vil gjenbrukes i komposteringen. Steiner større enn 12 mm som plukkes ut kan benyttes som pukk/fyllmasse. Det kan også unntaksvis dukke opp ørsmå mengder med tauverk/plast/metall/glass. Dette vil hovedsakelig komme sammen med blåskjellene under oppveksten i sjøen. Dette plukkes ut og sendes som restavfall/glass/metall hos Fosen Renovasjon.
12. Komposteringen i seg selv vil begrense skadevirkningen av stygg lukt av skjellavfallet. Vi vil lagre bark, trefiber, kvist og små mengder (maks 1 traktorskuffe/ca 200 kg) hønsegjødsel under tak i skur for å unngå forurensing/utvasking. Det vil derfor bli minimalt med luktpproblem/forurensing fra disse tilsetningsstoffene. Det vil derfor ikke bli behov for ekstra avbøtende tiltak.

Mest mulig kompostvending vil være viktig for å minimere mengden med fluer, se pkt 15, det vil også bidra til å holde unna måser og kråkefugler at man er tilstede. Mus og rotter vil ikke bli noe problem, her bygger vi både på vår egen erfaring og erfaringene til amerikanske aktører.

Støv vil ikke bli noe problem. Her bygger vi både på egne erfaringer fra siste tørkesommer i 2018 og erfaringene fra Amerika.
13. Vi skal sette opp program med temperaturavlesning for å kontrollere tilstrekkelig varmebehandling.
I tillegg vil vi sette opp en prøvetakingsplan for sigevann fra oppsamlingskummen.
14. Viser til veiledning fra Mattilsynet avsendt 17.10.2018 og uttalelse fra Indre Fosen Kommune. (Kommer)
15. Som alternativ til tidligere metode hvor skjellavfallet ble brukt som jordforbedring uten tilsetning har vi tilsatt bark, trefiber, og litt fjærfegjødsel. Videre framover vurderer vi å erstatte bark og trefiber med hageavfall som Fosen Renovasjon får samlet inn. Denne blandingen setter i gang varmkompostering hvor vi unngår ubehagelig lukt og vi får utviklet attraktive jordprodukter. Denne metoden er vel utprøvd i Nord-Amerika, men ennå ikke introdusert i Europa til tross for at blåskjellnæringa er mye større i Europa (ca 400 000 t/år) enn i Nord-Amerika (ca 30 000 t/år).

Sommeren 2018 opplevde vi klage fra en nabo pga fluer. For å unngå fluer er det viktig å utføre gode rutiner med kompostvending både for å gjennomføre en god komposteringsprosess, men også for å hindre klekking/utvikling av fluer. Når temperaturen blir 55 – 60 grader blir det for varmt inne i kompostrankene til at fluene får utviklet seg. Sommeren 2018 hadde vi komposten på et begrenset areal i en kornåker hvor det var/er umulig å utføre skikkelige rutiner med kompostvending både pga dårlig underlag og begrensa plass. For å få til dette på best mulig måte er det nødvendig med fast dekke (pukk/grus/asfalt/betongplater) under kompostrankene.

Vi ønsker å oppbevare tilsetningsstoffene under tak. Det er også ønskelig å oppbevare ferdig jord under tak siste tida før pakking under tak for å unngå for mye vann i komposten under intense nedbørsperioder.

Rissa 08.03.2019

Med vennlig hilsen

Magne Hoem